

Europos Komisijos pirmininkės ir narių iškilmingas pasižadėjimas Europos Sąjungos Teisingumo Teisme

Šiandien 15 val. per iškilmingą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo posėdį Europos Komisijos pirmininkė ir nariai iškilmingai pasižadėjo, kaip tai numatyta Sutartyse, dalyvaujant Jo Karališkajai Didenybei Didžiajam Hercogui, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės Deputatų rūmų pirmininkui Fernand ETGEN ir Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės Ministrui pirmininkui Xavier BETTEL. Prieš Komisijos pirmininkės ir narių iškilmingą pasižadėjimą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pirmininkas Koen LENAERTS pasakė kalbą (žr. priedą).

Iškilmingai pasižadėjo pirmininkė Ursula VON DER LEYEN, vykdomasis pirmininkės pavaduotojas Frans TIMMERMANS, vykdomoji pirmininkės pavaduotoja Margrethe VESTAGER, vykdomasis pirmininkės pavaduotojas Valdis DOMBROVSKIS, vyriausiasis įgaliotinis / pirmininkės pavaduotojas Josep BORRELL FONTELLES, pirmininkės pavaduotoja Věra JOUROVÁ, pirmininkės pavaduotoja Dubravka ŠUICA, pirmininkės pavaduotojas Margaritis SCHINAS ir Johannes HAHN, Mariya GABRIEL, Nicolas SCHMIT, Paolo GENTILONI, Janusz WOJCIECHOWSKI, Thierry BRETON, Elisa FERREIRA, Stella KYRIAKIDES, Didier REYNDEERS, Helena DALLI, Ylva JOHANSSON, Janez LENARČIČ, Adina VĂLEAN, Olivér VÁRHELYI, Jutta URPILAINEN, Kadri SIMSON, Virginijus SINKEVIČIUS.

Konkreči iškilmingo pasižadėjimo tvarka Sutartyse nenumatyta, tačiau Komisijai visada buvo ypač svarbu, kad šis pasižadėjimas vyktų Europos Sąjungos Teisingumo Teisme. Toliau laikydamosi šios tradicijos naujoji Komisija labai greitai, vos kelios savaitės po to, kai pradėjo eiti pareigas, atvyko į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą.

Europos Komisijos pirmininkės ir narių iškilmingo pasižadėjimo tekstas toks:

„Europos Tarybai paskyrus ir Europos Parlamentui balsavimu patvirtinus mane Komisijos nariu (-e), iškilmingai pasižadu, kad:

Vykdydamas (-a) visas savo funkcijas laikysiuosi Sutarčių ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos;

vykdysiu savo pareigas visiškai nepriklausomai, vadovaudamasis (-asi) bendruoju Sąjungos interesu;

vykdydamas (-a) savo užduotis, nesieksiu gauti ir nepriimsiu jokios vyriausybės arba kitos institucijos, įstaigos ar organizacijos nurodymų;

susilaikysiu nuo bet kokio veiksmo, nesuderinamo su mano pareigomis arba užduočių įvykdymu.

Oficialiai pabrėžiu, kad pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo kiekviena valstybė narė privalo atsižvelgti į šį principą ir nesistengti daryti poveikio savo užduotis atliekantiems Komisijos nariams.

Be to, pasižadau, kad per savo kadenciją ir jai pasibaigus vykdysiu su savo pareigomis susijusius įsipareigojimus, ypač pareigą sąžiningai ir apdairiai elgtis, kai nustojęs (-usi) eiti šias pareigas, sutiksiu eiti tam tikras skiriamąsias pareigas ar gauti tam tikrą naudą.“

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Iškilmingo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Priedas

Pirmininko K. Lenaerts kalba

„Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 245 straipsnyje numatyta, kad pradėdami eiti pareigas Komisijos nariai iškilmingai pasižada per savo kadenciją ir jai pasibaigus vykdyti su savo pareigomis susijusius įsipareigojimus.

Nors nėra aiškiai numatyta, susiformavo įprasta praktika, kad šis iškilmingas pasižadėjimas vyksta Teisingumo Teisme. Ši dviem aspektais simboliška praktika atspindi Europos Sąjungai ir jos institucijų, tarp jų – Komisijos, veikimui būdingą įsipareigojimą laikytis teisės. Ja taip pat pabrėžiama užduočių, kurias pagal sutartis Komisijai pavesta vykdyti, svarba.

Netrukus Teisingumo Teisme iškilmingai pasižadėsiančioje naujojoje Komisijos narių kolegijoje yra tinkama pusiausvyra: 12 moterų ir 15 vyrų, kadenciją baigiančių Komisijos narių ir naujų talentų kombinacija, keli buvę ministrai pirmininkai arba ministrai, buvę Europos Parlamento arba nacionalinių parlamentų nariai, iškilūs asmenys iš ekonomikos ir finansų pasaulio bei buvę nuolatiniai atstovai Europos Sąjungoje.

Ši komanda yra kompetentinga veiksmingai įveikti šiuo metu Europos Sąjungai tenkančius iššūkius; šiandien norėčiau paminėti pagrindinius iš jų.

Pirmiausia, 2016 m. birželio 23 d. referendumo dėl Jungtinės Karalystės narystės Europos Sąjungoje rezultatas pastūmėjo pastarąją į situaciją, kuri, nors susidarė dėl demokratinio pasirinkimo, mums kaip europiečiams kelia liūdesį ir yra visiškai nauja Europos kūrimo istorijoje. Jei Brexit įvyks šių metų sausio 31 d. (ir sprendžiant iš visko tai labai tikėtina), Komisijai neišvengiamai teks pagrindinis vaidmuo užtikrinant sklandų Jungtinės Karalystės pasitraukimą, administruojant Sutartyje dėl išstojimo numatytą pereinamąjį laikotarpį, ir derantis dėl būsimų Sąjungos ir Jungtinės Karalystės santykių pobūdžio ir turinio.

Toliau pažymėtina, jog vis daugiau pastangų dedama, kad visais lygmenimis – vietiniu, nacionaliniu, Europos ir pasaulio – didėtų sąmoningumas dėl klimato kaitos ir vis labiau juntamo bei keliančio vis didesnę nerimą poveikio, kurį šis reiškinys daro ekosistemoms ir biologinei įvairovei, o taip pat, be abejo, ir mūsų sveikatai. Pasaulinis sąmoningumo skatinimo judėjimas yra neatsiejamas nuo aplinkos ir energijos požiūriu „patvaresnio“ ir „tvaresnio“ visuomenės ir vystymosi modelio paieškų.

Šiuo aspektu galime tik pasidžiaugti, kaip greitai naujoji Komisija panorą sukonkretinti vieną iš savo veiksmų programos prioritetų – gal svarbiausią prioritetą. Kalbu apie praeitų metų gruodžio 11 d., t. y. kelios dienos po to, kai naujoji Komisijos narių kolegija pradėjo eiti pareigas, pristatytą ambicingą „Europos žaliąjį kursą“ („European Green Deal“), kuriame nustatytas siekis, kad Europa iki 2050 m. taptų „neutralaus poveikio klimatui“ žemynu.

Kitas didelis iššūkis – suvaldyti migracijos krizę, mūsų žemyne išgyvenamą jau dešimtį metų. Ši krizė daugelyje valstybių narių kelia didžiausią Europos Sąjungos piliečių susirūpinimą ir skatina protesto balsus bei norą užsisklęsti savo nacionalinės tapatybės kiauštelė. Tai ne tik prieštaravimas vertinamas klausimas, bet ir įtampa tarp valstybių narių, kartais didelės, šaltinis. Didžiausias iššūkis politinėms institucijoms – mažinti šią įtampą, siūlant priemones, kurios, kaip numatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 67 straipsnio 2 dalyje, yra paremtos „visų narių solidarumu“ ir „teising[os] trečiųjų šalių piliečiams“

Neseniai keliose valstybėse narėse kilęs nerimas dėl teisinės valstybės, demokratijos ir pagrindinių teisių ir laisvių laikymosi lėmė bylą, ypač dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, pagausėjimą Teisingumo Teisme. Dėl šio bendro vertybių pagrindo, kuris, kaip Jūs, Pirmininke, teisingai rašote savo veiksmų programoje, yra „skiriamasis Europos Sąjungos ženklas“, negali būti toleruojamas joks kompromisas ar nuolaidžiavimas.

Migracijos krizė ir su teisine valstybe susiję klausimai yra tarp pagrindinių vyraujančio euroskepticizmo priežasčių. Ateinančiais metais Komisijai ir visoms Europos Sąjungos institucijoms tenka iššūkis paprasta ir aiškia kalba bendraujant su piliečiais dar labiau pabrėžti Europos Sąjungos kuriamą pridėtinę vertę. Ši pridėtinė vertė yra tokia akivaizdi, kad turėtų atlaikyti bet kokias melagingas naujienas arba piktavališkumą.

Iš esmės Europos Sąjungos kūrimas transformavo šimtmečiais karų skaldomą žemyną į taikos ir klestėjimo oazę, kurioje asmens teisės ir laisvės ir demokratijos vertybės nėra tik tušti žodžiai, neturintys jokios praktinės reikšmės. Jis įspūdingai pakėlė piliečių gyvenimo lygį kiekvienoje valstybėje narėje, tiek kalbant apie valstybes nares steigėjas, tiek apie tas, kurios vėliausiai prisijungė prie Europos Sąjungos.

Be to, norėdama būti pripažinta teisinga Europos Sąjunga turi kovoti su sukčiavimo mokesčių ir socialinės apsaugos srityse atvejais. Tokie atvejai prisideda menkinant neginčijamą naudą, kurią iš didelės Europos rinkos gauna tiek piliečiai, tiek įmonės. Europos ekonomikos modelis, suformuotas dešimtmečiais vykdant integraciją ir nacionalinės teisės aktų derinimą, gali būti palaikomas, tik jei apims klestėjimo, teisingumo mokesčių srityje ir socialinio teisingumo tikslus.

Kitas iššūkis Europai – visuomenės perėjimas prie skaitmeninio formato. Informacinių technologijų lemiami iššūkiai kelia daug subtilių klausimų, kaip antai klausimus dėl privataus gyvenimo ir duomenų apsaugos, saugumo ir etikos garantijų.

Galiausiai, Europa nėra izoliuotas žemynas – ji plėtoja dvišalius ir daugiašalius santykius su visu pasauliu. Iššūkius, susijusius ne tik su mūsų žemyno greitu ir ilgalaikiu klestėjimu, bet ir su tarptautine taika ir saugumu bei tvariu vystymusi, galima sėkmingai įveikti tik palaikant konstruktyvų dialogą su mūsų partneriais.

Norėčiau priminti ypač didelę Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai, kuris taip pat yra Komisijos pirmininko pavaduotojas, pareigybės svarbą. Ši pareigybė įsteigta Lisabonos sutartimi konsolidavus ir sustiprinus ją pakeistą vyriausiojo įgaliotinio bendrajai užsienio ir saugumo politikai pareigybę, išplečiant įgaliojimus visoms Sąjungos išorinės kompetencijos sritims.

Atsižvelgiant į tai, kad saugumo, ekonomikos, migracijos ir klimato problemos dažnai yra glaudžiai susijusios, vyriausiojo įgaliotinio patirtis ir „visumos matymas“ ypač svarbūs užtikrinant Sąjungos išorinių veiksmų nuoseklumą. Be to, sudarydamas sąlygas Europos Sąjungai tarptautiniu lygmeniu kalbėti vienu balsu vyriausiasis įgaliotinis prisideda prie to, kad ji taptų svarbia veikėja skatinant taiką ir saugumą visame pasaulyje, ypač siekiant išspręsti tarptautinius konfliktus.

Į visus šiuos sudėtingus ir subtilius klausimus, kuriuos Europos Komisijai teks spręsti, kartu kovojant su įvairių formų nelygybe ir nenuilstamai imantis veiksmų prieš terorizmą, organizuotą nusikalstamumą ir režimus, atsakingus už nusikaltimus žmoniškumui ir žmogaus teisių pažeidimus, būtini tinkami atsakymai, derantys su Europos projekto tikslais ir pagrindinių vertybių, kurios sudaro to projekto pagrindą, apsauga.

Atsakomybe už tai, kad tie atsakymai (ypač kalbu apie tuos, kuriais siekiama išsaugoti teisinę valstybę ir ginti pagrindines teises) būtų rasti, dalijasi visi – valstybės narės ir Sąjungos institucijos.

Šiomis aplinkybėmis Komisija atlieka svarbų vaidmenį kaip „sutarčių sergėtoja“, kuris ją įgalina kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu pripažinti, kad valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų, arba skirti sankcijas, kai nesilaikoma Teisingumo Teismo sprendimo.

Tiek teisėkūros, tiek teisingumo vykdymo srityje Komisijos iniciatyvos tiesiogiai veikia Sąjungos teismų darbą, nes išplečia jiems pateikiamų ginčų sritis.

Tai iliustruoja glaudžią Komisijos ir atitinkamų Sąjungos teismų užduočių sąveiką. Komisija, kaip politinė institucija, visomis aplinkybėmis gina bendruosius Sąjungos interesus ir užtikrina jos pirminės ar antrinės teisės taikymą. Teisingumo Teismas, kaip teisminė institucija, garantuoja objektyvų, nepriklausomą ir nešališką bylų, kurios patenka į Sąjungos teisės taikymo sritis, nagrinėjimą. Abi šios institucijos prisideda siekiant tų pačių tikslų – darnaus įvairių sričių Sąjungos

politikos įgyvendinimo ir Europos formavimo pasiekimų bei ją pagrindžiančių vertybių konsolidacijos.

Gerbiama Komisijos Pirmininke ir gerbiami nariai,

Jūsų asmeninės savybės, profesinė patirtis ir tai, kad Jums iki šiol buvo patikėtos labai atsakingos pareigos, leidžia manyti, kad Jūs visi pajėgsite įveikti laukiančius didelius iššūkius ir sėkmingai vykdyti naujas pareigas.

Teisingumo Teismo ir jo narių vardu nuoširdžiausiai Jus sveikinu ir trokštu, kad Jūsų pastangas suteikti Europai naują postūmį ir pabrėžti neįkainojamą pridėtinę vertę, kurią ji kuria mūsų žemyno piliečiams ir įmonėms, vainikuotų sėkmė.“